

10.

MODÜL

İŞ VE İŞÇİ SAĞLIĞI

AHUZEM

ETKİNLİK DEĞERLENDİRME RAPORU

10 MODÜL: İŞ VE İŞÇİ SAĞLIĞI

MODÜLE KATKI SAĞLAYANLAR

Hazırlayan

Konu Başlığı

Prof. Dr. Z. Aytül Çakmak - Doç. Dr. Yusuf Üstü

10.1

İş Sağlığı I - II

Prof. Dr. Z. Aytül Çakmak - Doç. Dr. Yusuf Üstü

10.2

İş Sağlığı III

Prof. Dr. Z. Aytül Çakmak - Doç. Dr. Yusuf Üstü

10.3

Meslek Hastalıkları

MODÜLÜN GENEL DEĞERLENDİRMESİ

İş ve İşçi sağlığı modülün de aile hekimlerinin ön test puanı ortalaması en yüksek ders 3.45 puan ile İş Sağlığı I-II dersidir.

*Erkek aile hekimlerinin
% 24.3'ü (n=3.343)
hiçbir soruya doğru
yanıt verememiştir*

*Kadın aile hekimlerinin
%21.3'ü (n=1.341)
İş Sağlığı I-II dersi ön testinde
6 sorudan hiçbirine doğru
yanıt verememiştir*

%87 ön test başarı oranı ile Kırşehir en başarılı il olarak bulunurken, %85 başarı oranı ile Isparta ilidir. Başarı oranı düşük iller ise ortalama %55 başarı oranı ile Hakkari ve %58 ön test başarı oranı ile Van'dır.

Ön test puanı ortalaması en düşük ders ise ortalama 3.23 puan ile İş sağlığı III'dür. Aile hekimlerinin %64.3'ü 3 ve üzeri doğru yanıt vererek dersi tamamlamıştır. Erkek aile hekimlerinin %62.5'i 6 sorudan 3'üne doğru yanıt vermiş, kadın aile hekimlerinin ise %68.1'i %50 başarı şartı ile İş sağlığı III ön testlerini bitirdiği tespit edilmiştir. Gümüşhane'de bulunan 31 aile hekiminden 24'ü ön testlerde başarı sağlayamamıştır.

Bu dersin ön testinden,

Kadın aile hekimlerinin %28.9'u (n=1.822) tüm soruları doğru yanıtlamış (%100 başarı ile),

Erkek aile hekimlerinde ise bu oran %25.7 (n=3.538) olarak bulunmuştur. İş Sağlığı I-II dersi, ön test başarı oranı ortalama %75 olarak tespit edilmiştir

İş Sağlığı III dersinde aile hekimlerinin ortalama ön test başarı oranı %71'dir. Ön test başarı oranlarına bakıldığında %83 başarı oranına sahip Tunceli ili en başarılı ildir. Ağrı ise %45 başarı ile başarı oranı en düşük il olarak belirlenmiştir. Bu dersin son test oranlarında da Tunceli %96 ile yine en başarılı il olarak değerlendirilmiştir.

Ayrıca son test puanı ortalaması en yüksek ders 4.39 puan ile İş Sağlığı I-II dersidir

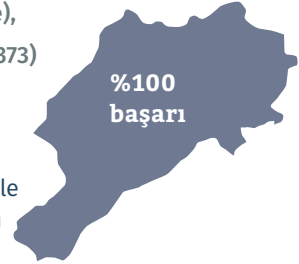

- 40 yaş ve daha genç aile hekimlerinin, %35.6'sı (n=2.217) tüm soruları doğru yanıtlamış (%100 başarı ile),
- 41 yaş ve üzeri aile hekimlerinin %46.6'sı (n=5.373) tüm soruları 6/6 başarı ile tamamlamıştır

İş Sağlığı I-II dersinin son test ortalama başarıları %93'dür

Afyonkarahisar %100 son test başarı oranı ile İş Sağlığı I-II dersi son testinde en başarılı il olarak tespit edilmiştir

En düşük son test puanı ortalaması 4.14 ile Meslek hastalıkları dersindedir. Erkek aile hekimlerinin %22.6'sı (n=3056) 6 sorunun hiçbirine yanıt verememiş, kadın aile hekimlerinin ise %20.7'si (n=1282) Meslek hastalıkları dersi son testinde başarı sağlayamamıştır.

Ön test-son test değişim oranlarına baktığımızda ise (eğitim sayesinde kazanılan bilgi artışını göstermektedir) en yüksek değişim oranı ise %28.4 ile İş Sağlığı III dersinde gerçekleşirken, en düşük değişim %21.7 ile Meslek hastalıkları dersinde gerçekleşmiştir.

ÖN TEST - SON TEST DEĞİŞİMİ

Modül	Ön Test Ortalama	Son Test Ortalama	Değişim %
10.1 İş Sağlığı I-II	★★★★☆ 3.45	★★★★☆ 4.39	 27.2
10.2 İş Sağlığı III	★★★★☆ 3.23	★★★★☆ 4.15	 28.5
10.3 Meslek Hastalıkları	★★★★☆ 3.40	★★★★☆ 4.14	 21.8

MODÜLDEKİ DERSLERİN HEDEFLERİ VE ÖN TEST-SON TEST SORULARI

10.1. İş Sağlığı I-II

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

Bu dersin sonunda aile hekimlerinin;

- I. İş sağlığının konusunu, iş sağlığı ve güvenliğinin amacını bilmeleri,
- II. Uygun işe yerleştirmenin önemini bilmeleri,
- III. İş sağlığı gözetimi ve çalışanların sağlık gözetimini bilmeleri,
- IV. Ergonomi ve İş Sağlığı ve Güvenliği ilişkisini açıklayabilmeleri,
- V. İş sağlığında risk gruplarını tanımlayabilmeleri
- VI. Çoklu kimyasal duyarlılık sendromu, hasta bina sendromu, civa ile ilgili yakınmalar, dioksinler, çalışma hayatı ve sigarasız işyerleri, işyerinde şiddet, mobbing konusunda bilgi sahibi olmalı ve çalışanlarda farkındalık oluşturulmasına katkıda bulunabilmeleri hedeflenmiştir.

ÖRNEK SORULAR

“Hastalar genellikle, gazyağı, parfüm, temizlik malzemesi gibi kimyasal maddelerle temastan kısa süre sonra, yakınmalarının arttığını ve en sık baş ağrısı, halsizlik, yorgunluk, adale ağrısı, konsantrasyon güçlüğü gibi yakınmaların olduğunu belirtmektedirler”

1. **Tanımı aşağıdaki hangi durumu/hastalığı düşündürmelidir?**
 - A. Mobbing
 - B. Çoklu Kimyasal Duyarlılık Sendromu
 - C. Hasta Bina Sendromu
 - D. Dioksinler
 - E. Civa ile ilgili Yakınmalar

Emeklilik öncesindeki yıllarda, yaşlı işçilerin yeni durumlarına uyum sağlamak üzere hazırlanmaları için, emeklilik hazırlık programları uygulanmalıdır.

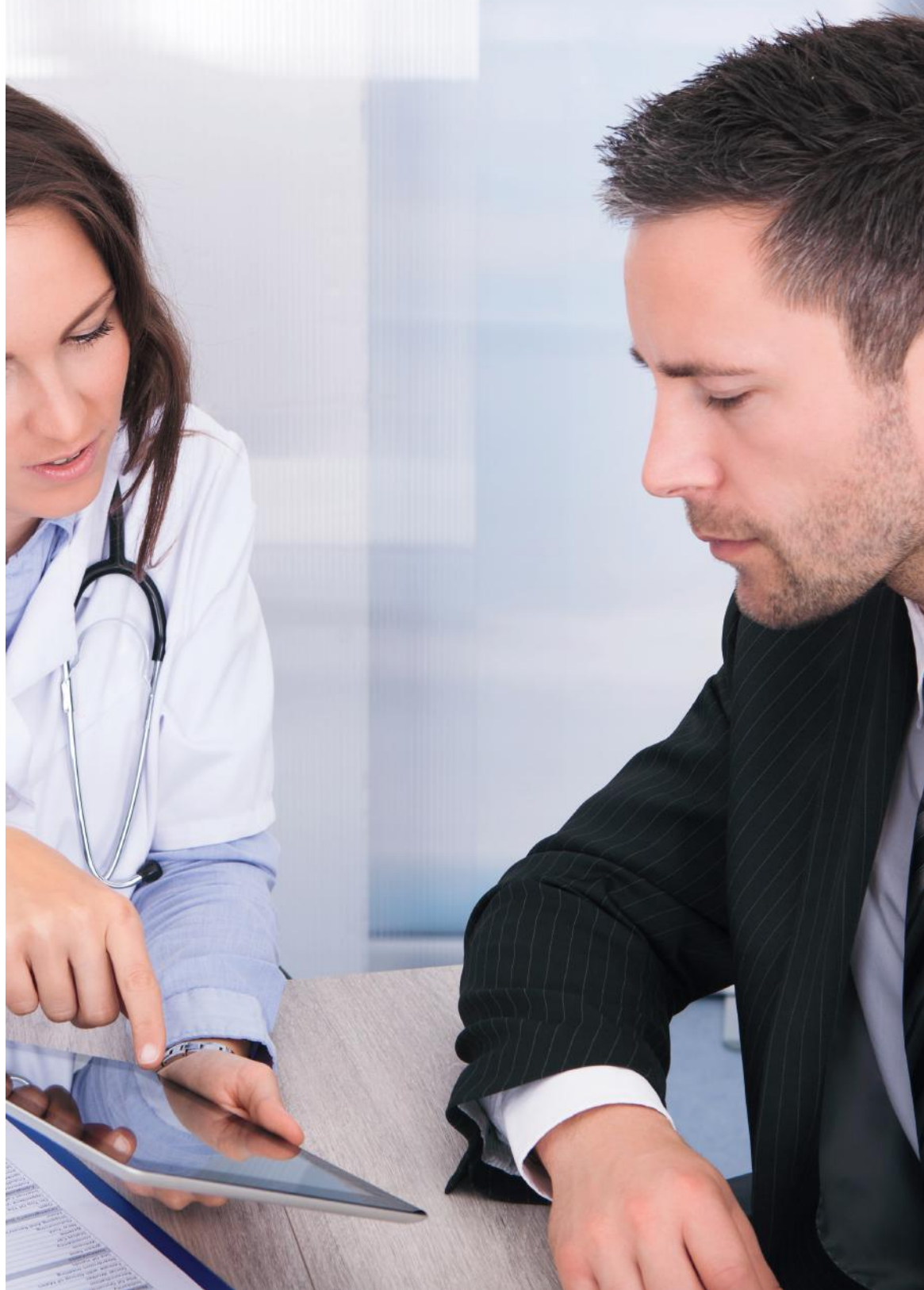
2. **Aşağıdakilerden hangisi bu programlarda, yaşlı işçilere sağlanması gereken bilgiyi kapsamaz?**

- A. Yetişkin eğitimi ve kültürel faaliyetlere ilişkin imkanlar; ve boş zaman kullanımı
- B. Bir mesleki faaliyeti sürdürmeye ya da gönüllü bir çalışma üstlenmeye ilişkin imkanlar ve bunların koşulları
- C. Tasarruf imkanlarının yöntemleri
- D. Yaşlanmanın neden olduğu olumsuz etkilerle mücadele yolları
- E. Emekli olarak hak ve yükümlülükleri
3. **Çalışma hayatı açısından hangi yaş grubunun üzerindeki yaşlı olarak kabul edilmektedir?**
- A. 40-45 B. 70-55 C. 65-70 D. 60-65 E. 50-55
4. **Aşağıdakilerden hangisi “Çalışma Yaşamında Özel Risk Grupları” ile ilişkili olarak yanlış ifade edilmiştir?**
- A. Yaşlı işçilerin, özellikle deneyimlerinden ve bilgi birikimlerinden en iyi biçimde yararlanılması sağlanacak biçimde istihdam edilmesi arzu edilir bir haldir.
- B. Yaşlılarda devamsızlığın daha fazla olduğu gösterilmiştir.
- C. Adil ve elverişli şartlarda çalışma hakkı”, yaşlı işçilerin emekliliklerine kadar güvenli çalışma koşullarından yararlanmaları açısından özel bir önem taşımaktadır.
- D. Yapılan birçok çalışmada yaşlıların daha az iş kazasına uğradığını göstermiştir.
- E. Yaşlılarda yavaş çalıştıkları ve çabuk karar veremedikleri gösterilmiştir.

“Kişilerin içerisinde buldukları, iş ya da yaşam alanlarına ait kapalı ortam atmosferine bağlı solunan havanın kalitesinin bozukluğu, kişiler üzerinde anlaşılması ve tanımlanması oldukça zor ve karmaşık bir takım rahatsızlıklara neden olmaktadır. Genel bir yorgunluk hissi en sık rastlanan semptomdur. Genellikle işe gelişi izleyen birkaç saat içerisinde başlar, binadan ayrıldıktan birkaç dakika sonra düzelir”.

5. **Tanımı aşağıdaki hangi durumu/hastalığı düşündürmelidir?**

- A. Civa ile ilgili Yakınmalar
- B. Mobbing
- C. Dioksinler
- D. Çoklu Kimyasal Duyarlılık Sendromu
- E. Hasta Bina Sendromu

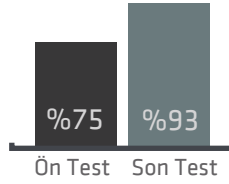

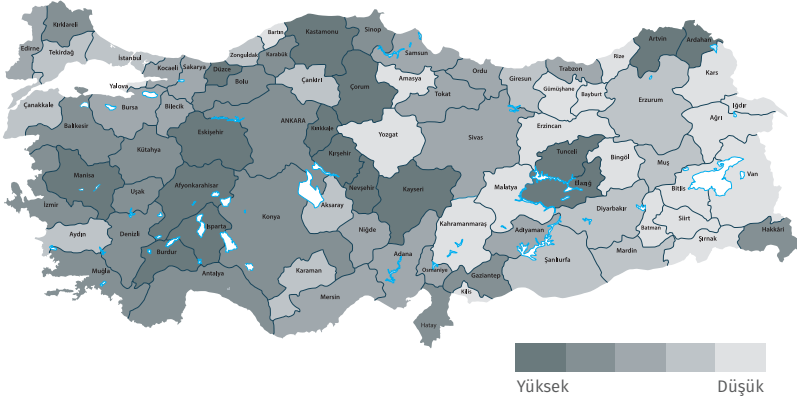
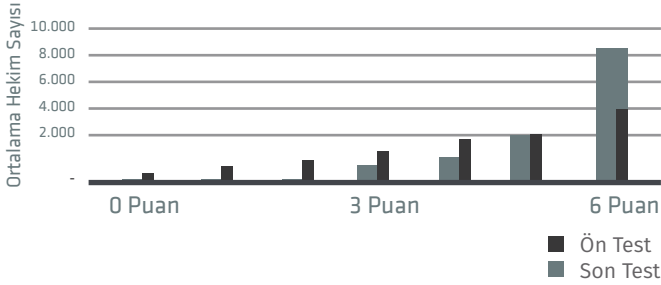
10.1. İŞ SAĞLIĞI I-II

Ön Teste Katılan Aile Hekimi Sayısı : 12,025
Son Teste Katılan Aile Hekimi Sayısı : 11,684

Ortalama Başarı

Puana Göre Dağılım

ÖN TEST

1.	Kırşehir	%87		
2.	Isparta	%85		
3.	Elazığ	%81		
4.	Sinop	%80		
5.	Niğde	%80		
6.	Çankırı	%80	77.	Şırnak %63
7.	Kütahya	%80	78.	Afyon %63
8.	Eskişehir	%80	79.	Ağrı %60
9.	Burdur	%80	80.	Van %58
10.	İzmir	%79	81.	Hakkari %55

SON TEST

1.	Afyon	%100		
2.	Burdur	%97		
3.	Kırşehir	%97		
4.	Kırıkkale	%96		
5.	Tunceli	%96		
6.	Kastamonu	%96	77.	İğdır %87
7.	Eskişehir	%96	78.	Gümüşhane %86
8.	Isparta	%95	79.	Ağrı %85
9.	Kayseri	%95	80.	Şırnak %85
10.	Ardahan	%95	81.	Bayburt %79

DEĞİŞİM

1.	Hakkari	%71		
2.	Afyon	%60		
3.	Van	%55		
4.	Bitlis	%42		
5.	Ağrı	%41		
6.	İğdır	%35	77.	Niğde %16
7.	Şırnak	%35	78.	Çankırı %13
8.	Rize	%35	79.	Isparta %12
9.	Kars	%34	80.	Kırşehir %11
10.	Şanlıurfa	%34	81.	Bayburt %3

MODÜLDEKİ DERSLERİN HEDEFLERİ VE ÖN TEST-SON TEST SORULARI

10.2. İş Sağlığı III

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

Bu dersin sonunda aile hekimlerinin;

- I. İş sağlığının konusunu, iş sağlığı ve güvenliğinin amacını bilmeleri,
- II. Uygun işe yerleştirmenin önemini bilmeleri,
- III. İş sağlığı gözetimi ve çalışanların sağlık gözetimini bilmeleri,
- IV. Ergonomi ve İş Sağlığı ve Güvenliği ilişkisini açıklayabilmeleri,
- V. İş sağlığında risk gruplarını tanımlayabilmeleri
- VI. Çoklu kimyasal duyarlılık sendromu, hasta bina sendromu, civa ile ilgili yakınmalar, dioksinler, çalışma hayatı ve sigarasız işyerleri, işyerinde şiddet, mobbing konusunda bilgi sahibi olmalı ve çalışanlarda farkındalık oluşturulmasına katkıda bulunabilmeleri hedeflenmiştir.

ÖRNEK SORULAR

1. **Bir işyerinde çalışan için erken tanı ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi/hangileri doğrudur?**
 - I. Erken Tanı, aynı bölümdeki diğer çalışanlar için koruyucu önlemleri sağlar.
 - II. Erken Tanı için ek tetkik (Solunum Fonksiyon testi, EKG, kan şekeri, kreatinin, hemogram, TİT ve akciğer grafisi muayene gerektiğinden sevk edilmelidir.
 - III. Erken tanıların artması toplumsal erken tanıyı sağlar.
 - IV. Erken Tanı 2. Basamakta konur.
- A. I ve III
B. I, II, III ve IV
C. Sadece IV
D. II ve IV
E. I, II ve III

2. **Çalışanların periyodik sağlık muayeneleri ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi/hangileri doğrudur?**

- I. Ağır ve tehlikeli işlerde çalışan 16 yaşını doldurmuş fakat 18 yaşını bitirmemiş genç işçiler için bu muayeneler en az 6 ayda bir yapılmalıdır.
- II. Kadın çalışanların hangi işlerde gece postalarında çalıştırılacağı belirlenmiş ve her 6 ayda bir kontrol muayenesi zorunluluğu getirilmiştir.
- III. Bazı iş kollarında ve risk gruplarında bu muayeneler daha kısa aralıklarla yapılmalıdır.
- IV. Kurşun ve civa ile çalışanların; her 3 ayda bir kontrol muayenesi yapılması gerekir.

- A. I ve III
- B. Sadece IV
- C. I, II, ve III
- D. I, II, III ve IV
- E. II ve IV

3. **İşe giriş raporu ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi/hangileri doğrudur?**

- I. Tüm çalışanlar, mesleki etkilenme sonucu oluşabilecek yaralanmaları ve hastalıkları teşhis etmek için sık sık tıbbi muayeneden geçme fırsatına sahip olmalıdır.
- II. İşveren istenen bütün tıbbi muayeneleri, herkese ücretsiz olarak sağlamak zorundadır.
- III. Tüm tıbbi incelemelerin kayıtları ve incelemelerle ilgili olarak yapılanlar gizli tutulmalı ve ulusal mevzuatta belirlendiği gibi arşivlerde saklanmalıdır.
- IV. Çalışana, çalışma ortamından kaynaklanabilecek sağlık sorunları konusunda bilgi verilmemelidir.

- A. Sadece IV
- B. I, II, III ve IV
- C. II ve IV
- D. I, II ve III
- E. I ve III

4. **İşe giriş raporu ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi/hangileri doğrudur?**

- I. Erken Kontrol ve İşe Dönüş Muayenesinde çalışana, çalışma ortamından kaynaklanabilecek sağlık sorunları konusunda bilgi verilmesi ve olumsuz etkiden şüphelenen çalışanın erken kontrol muayenesine gelmesi sağlanmalıdır.
- II. Erken Kontrol ve İşe Dönüş Muayenesinde, kişinin işi arasındaki uyum değerlendirilir.
- III. İşyeri hekimi, sağlık sorunları nedeniyle eski işinde çalışması sakıncalı olanların, mevcut sağlık durumlarına uygun bir işte çalıştırılmasını tavsiye eder.
- IV. İşyeri hekimi, sağlık sorunları nedeniyle işinde çalışması sakıncalı olanların, işten çıkarılmalarını tavsiye eder.

- A. II ve IV
- B. I, II ve III
- C. I, II, III ve IV
- D. Sadece IV
- E. I ve III

5. **Portör muayeneleri ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?**

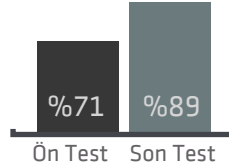
- A. Gıda işkolunda çalışanlarına detaylı 'HİJYEN VE SANİTASYON' eğitimi verilmesi şarttır.
- B. İş yerinde çalışmayan iş yeri sahipleri ve işletenler bu uygulamadan muaf tutulurlar.
- C. Çalışanlar, bulaşıcı hastalıkları konusunda işverene bilgi vermekle yükümlüdür.
- D. Bulaşıcı bir hastalığı olduğu belgelenenler, hiçbir zaman belirtilen iş yerlerinde çalışamaz ve çalıştırılmazlar.
- E. İş yerinin faaliyet ve hizmetlerinden doğrudan yararlananları rahatsız edecek nitelikte ve görünür şekilde açık yara veya cilt hastalığı bulunanlar, hastalıklarının iyileştiği raporla belgelenince gıda işkolunda çalışabilirler.

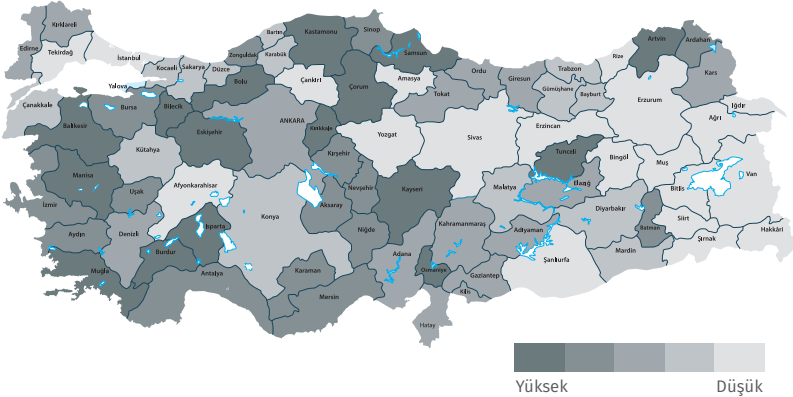
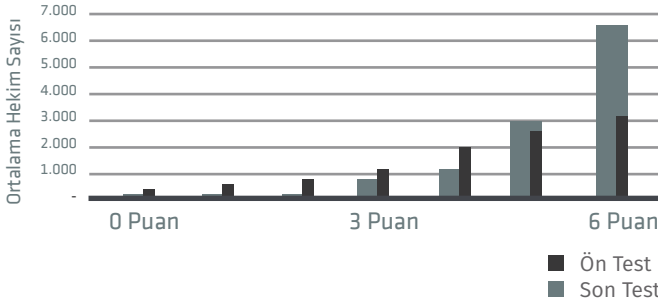
10.2. İŞ SAĞLIĞI III

Ön Teste Katılan Aile Hekimi Sayısı : 11,686
Son Teste Katılan Aile Hekimi Sayısı : 11,441

Ortalama Başarı

Puana Göre Dağılım

ÖN TEST

1.	Tunceli	%83			
2.	Osmaniye	%80			
3.	Edirne	%79			
4.	Isparta	%79			
5.	Ardahan	%77			
6.	Kütahya	%77	77.	Iğdır	%58
7.	Elazığ	%76	78.	Erzincan	%56
8.	Çorum	%76	79.	Şırnak	%56
9.	Kırklareli	%76	80.	Hakkari	%54
10.	Aksaray	%76	81.	Ağrı	%45

SON TEST

1.	Tunceli	%96			
2.	Osmaniye	%95			
3.	Isparta	%93			
4.	Bolu	%92			
5.	Eskişehir	%92			
6.	Artvin	%92	77.	Muş	%83
7.	Kastamonu	%92	78.	Ağrı	%81
8.	Bilecik	%91	79.	Van	%81
9.	Samsun	%91	80.	Şırnak	%79
10.	Balıkesir	%91	81.	Afyon	%75

DEĞİŞİM

1.	Ağrı	%82			
2.	Hakkari	%56			
3.	Erzincan	%51			
4.	Kars	%50			
5.	Iğdır	%45			
6.	Bartın	%42	77.	Elazığ	%16
7.	Şırnak	%42	78.	Kütahya	%16
8.	Muş	%42	79.	Tunceli	%15
9.	Tokat	%39	80.	Afyon	%13
10.	Batman	%37	81.	Edine	%12

MODÜLDEKİ DERSLERİN HEDEFLERİ VE ÖN TEST-SON TEST SORULARI

10.3. Meslek Hastalıkları ÖĞRENİM HEDEFLERİ

Bu dersin sonunda aile hekimlerinin;

- I. Meslek hastalığının tanımını, türlerini, etkenlere göre ayırımını bilmeleri,
- II. Meslek hastalıklarının listesini bilmeleri,
- III. Meslek hastalığından şüphelenip sevk edebilmeleri,
- IV. Meslek hastalıklarından korunma yöntemlerini bilmeli ve kişilerde farkındalık oluşturabilmeleri, hedeflenmiştir.

ÖRNEK SORULAR

1. Meslek hastalıkları ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi/hangileri doğrudur?
 - I. Meslek hastalığı; çalışılan işe özgü zararlı bir etken ile çalışan arasında, bir neden-sonuç, etki-tepki ilişkisinin ortaya konabildiği durumlardır.
 - II. Meslek hastalığı, çalışanın yaptığı işin niteliğinden dolayı tekrarlanan bir sebeple uğradığı geçici veya sürekli hastalık, bedensel veya ruhsal engellilik halleridir.
 - III. Akciğerler meslek hastalıklarında sık olarak tutulan organlardandır.
 - IV. Meslek hastalıklarında hastalık tablosuna en fazla katılan organ deridir.

A. I ve III
B. II ve IV
C. I, II, ve III
D. Sadece IV
E. I, II, III ve IV
2. Meslek hastalıklarıkorunulabilen hastalıklardır. Aşağıdakilerden hangisi boş bırakılan yere gelmelidir?

A. % 80
B. % 85
C. % 90
D. %95
E. %100

3. İş kazalarından uygun tıbbi ve teknik yöntemlerle yaklaşıkkorunmak mümkündür. Aşağıdakilerden hangisi boş bırakılan yere gelmelidir?

- A. % 10
- B. % 30
- C. % 45

- D. % 60
- E. % 98

4. Aşağıdakilerden hangisi meslek hastalıklarının başlıca gruplarından değildir?

- A. Metaller, zehirli gazlar ve diğer kimyasal nedenlerle ortaya çıkan intoksikasyon, malign hastalıklar, bağımlılık ve davranış değişiklikleri
- B. Fiziksel nedenler ile ortaya çıkan kas-iskelet sistemi hastalıkları
- C. İçme suları ile ortaya çıkan dispeptik rahatsızlıklar
- D. Biyolojik nedenler ile ortaya çıkan tüberküloz, brusellozis, paraziter hastalıklar
- E. İnorganik ve organik tozlara maruziyet sonucu ortaya çıkan hastalıklar

5. Meslek hastalıkları ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi/hangileri doğrudur?

- I. Meslek hastalığı kısa süreli maruziyetlerden ziyade, tekrarlanan sebepler ile oluşmaktadır.
- II. Klinik bir tanı konulurken, bu hastalığın meslekten kaynaklandığının da ortaya konabilmesi önemlidir.
- III. Ayrıntılı çalışma öyküsünde bir kişinin çalışma yaşamına başladığından itibaren yaptığı bütün işler, bu işlerdeki çalışma süreleri ve maruz kaldıkları etkenler öğrenilmelidir.
- IV. İşitme kaybının odyolojik ölçümle değerlendirilmesi en çok yararlanan fizyolojik değerlendirmelerden birisidir.

- A. I ve III
- B. II ve IV
- C. I, II, ve III

- D. Sadece IV
- E. I, II, III ve IV

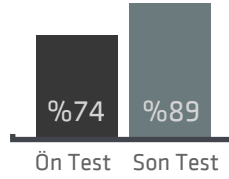

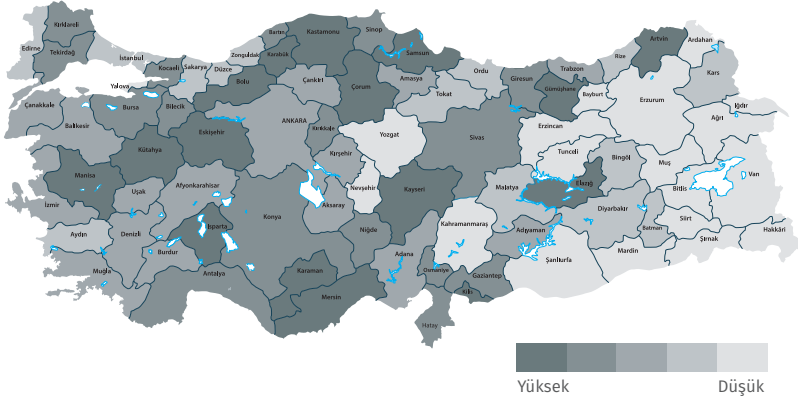
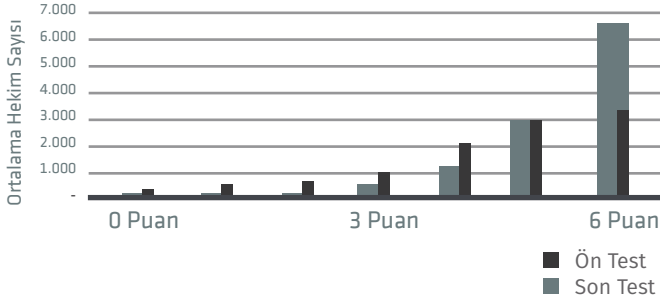
10.3. MESLEK HASTALIKLARI

Ön Teste Katılan Aile Hekimi Sayısı : 11,645
Son Teste Katılan Aile Hekimi Sayısı : 11,339

Ortalama Başarı

Puana Göre Dağılım

ÖN TEST

1.	Tunceli	%83		
2.	Düzce	%83		
3.	Isparta	%83		
4.	Karabük	%82		
5.	Niğde	%81		
6.	Kırklareli	%80	77.	Bitlis %65
7.	Zonguldak	%79	78.	Kars %63
8.	Kütahya	%79	79.	Iğdır %63
9.	Edirne	%79	80.	Ağrı %61
10.	Elazığ	%79	81.	Şırnak %54

SON TEST

1.	Gümüşhane	%98		
2.	Artvin	%94		
3.	Isparta	%94		
4.	Kastamonu	%93		
5.	Bolu	%93		
6.	Elazığ	%93	77.	Erzincan %84
7.	Eskişehir	%92	78.	Tunceli %83
8.	Karaman	%92	79.	Iğdır %81
9.	Samsun	%92	80.	Bitlis %79
10.	Kütahya	%92	81.	Ağrı %77

DEĞİŞİM

1.	Şırnak	%55		
2.	Kars	%38		
3.	Artvin	%38		
4.	Kilis	%36		
5.	Gümüşhane	%36		
6.	Batman	%30	77.	Karabük %11
7.	Bayburt	%30	78.	Edirne %10
8.	Sivas	%30	79.	Zonguldak %10
9.	Tokat	%28	80.	Düzce %7
10.	Iğdır	%28	81.	Tunceli %0